

שמירת לילה 1945-1970 / יונה גרון
פורסם בעלון 156 נובמבר 1970

מדי שנה ולפעמים לעתים קרובות יותר, הננו נדרשות למלא תפקיד של " שומרת לילה", במשך שבוע ימים ורבות מאתנו תזכורנה את השנים, בהן חייבות היינו, לשמור אפילו שבועיים רצופים.

ה י ו ז מ נ י ם !

מי מאתנו איננה זוכרת את השעות המרובות, שישבנו במטבח הילדים, במבנה המצורף לגן הגדול, כאשר הטילו עלינו לקלוף, לצחצח, להרתיח חלב, במשך כל הלילה ? או לנו, כאשר המבשלות הופיעו בשעה 4 בבוקר והעבודה לא הילתה עשויה והמטבח לא היה מבריק...!

היטב זכורים לי הלילות, בהם כיבו את החשמל בין 2-4 (או יותר) והשומרת המסכנה ישיבה על יד מנורת נפט מהבהבת דווקא בשעות הקשות של הלילה וחלילה אם ירד גשם, וילד התחיל לבכות וחייבות היינו לצאת עם פנס רוח, כי למי היה פנס כיס?

ה י ו ז מ נ י ם !

כשאני מהרהרת בשמים ששמרתי, רואה אני לנגד עיני את כל התמונות מהשנים הללו, הרחוקות.

כשהיו לי תינוקות, תמיד הייתי קצת "עוזרת" להם להתעורר בלילה, כך, שיכולתי לשחק איתם, ולהיות לידם, כשהם שוב נרדמים.

לכשגדלו, הייתי חייבת לילה לילה, להעיר אותם עם צ'יפס, או כרוכיה, או לפחות לשים "נוגה" ומני ממתקים ליד המיטה, כדי שיחלקו בגאווה לילדים, על "שאמא שלהם שומרת".

ומאוחר יותר, כאשר מותר היה להתלוות אלי בסיבוב הראשון, "לכסות את התינוקות", הלילות ששמרו כמצווה לבני מצוה, ואחר כך, שבילו אצלי חצאי לילות, עם או בלי החבר או החברה, בשתיית תה, ואכילת חביתות.

עברו הזמנים ודברים רבים השתנו.

נבנו בתי ילדים מפוארים, עם שכלולים וחידושים, יש מקרר כשחם ותנור חשמלי כשקר, יש שמרטף משוכלל, שבדיוק נמרץ מראה באור אדום, איפה יש ילד בוכה, יש בקבוקי תה מוכנים בשביל כל התינוקות, אך עדיין מתרוצצים העכברים, בחדר השומרת. והברזים מטפטפים בבתי ילדים. ונוסף לעבודת לילה של השומרת, נוסף לבישול, סיבובים, הדחת הכלים וניקוי חדר השומרת, יש כעת סעיף חדש: "התעצלות לילה!" מי שקרא את הרשימה של אפרים קישון "ציצי", בטח מבין במה מדובר, ובאמת הצטערתי מאד, שבין שומרי השבוע, לא היה אחד הצלמים הרבים, כדי להנציח את זחילותי מתחת למיטות בבית אורן (פעוטון), בחיפוש אחרי אחד המוצצים!

אינני פדגוגית ואם אומרים לי, שהמוצץ מרגיע את הילד, אני בלי הסוס מוכנה לקבל את הנימוק. הרי אין חדש תחת השמש, והמוצץ אמצעי בדוק. ומי חושב על ההייגנה, כשהוא אחרי חיפוש קדחתני ממושך, בלווי צרחני של התינוק, סוף סוף מוצא את החפץ המבוקש בקצהו של החדר, או מתחת למיטה, שבפינה השנייה.

תוקעים אותו חיש מהר בפיו של התינוק הבוכה ואומרים ברכת תודה, אם לא הספיק להעיר את כל הבית.

היה לי צר על אפרים קישון, כאשר קראתי את "ציצי", אבל בינינו לבין עצמנו, אינו מכיר את מזלו! סוף סוף רק תינוק אחד לו בבית ואינו מתאר לו, מה קורה אצלנו בבית הילדים, כאשר לא מוצאים את המוצץ וחייבים להדליק את האור, וארבעה ילדים מתעוררים ומתחילים לבכות בקולי קולות.

בוודאי ובצדק יגידו, שאינני מודרנית, נכון. כל ילדי מצצו אצבע, לפעמים אפילו שתיים, ואני מודה באשמה, שלושתם היו זקוקים לטיפול אורתודנטי ובלי ספק, אף ילד מודרני, לא יזדקק כבר "לגשר" בפיו, אבל דבר אחד אני יודעת: לפחות האצבע שלהם היתה צמודה ולא הצטרכו לחפש אותה בלילה מתחת למיטות!

יונה גורן

יום אחד בחיי נשיא ויום אחד בחיי עולה חדש.

(רשמים מקבלת פנים, אצל נשיא המדינה, עבור עולים חדשים ממשקי האחוד).

כבר הרבה זמן מראש ידענו: לנו יהיה הכבוד להתקבל אצל נשיא המדינה! שבועות לפני מועד הנסיעה, עמדו נעלינו מצוחצחות בארון, בגדינו הטובים ביותר, הוצאו מהנפטלין, היינו דרוכים לעמוד בפני כל עין בוחנת בבית הנשיא.

בגלל מחלת הכולירה, נדחתה הקבלה עד סוף אוקטובר, חשבנו כבר, שכל התוכנית תבוטל, אך לא, 20.10.70 יצאו עולי שדה נחמיה מוקדם בבוקר, אל היעד: ירושלים.

הטנדר של המשק, הביא אותנו עד עפולה, שם חיכו לנו אוטובוסים של אגד, הצטרפה אלינו קבוצה של עולים מדרום אמריקה ויחד התחלנו לעלות ירושלימה

ההדרכה היתה בידי נציג אחוד הקבוצות ומדריך "אגד" הראה לנו הכל, מה שהיה לראות בדרך. לא הספיקו לנו עיניים ואוזניים, לקלוט את כל היופי שראינו בזמן הנסיעה.

ביקורנו הראשון בעיר הקודש היה אצל בנימין זאב הרצל. בקרנו במוזאון ושמענו סקירה על חייו של הרצל. ביקור זה הסתיים בעליה לבית הקברות הצבאי, התרשמנו ביותר, היינו דוממים על יד הפשטות וההוד הטבעי של המקום הזה.

ערכנו סיור "בהולילנד" ירושלים מלפני 1900 שנה, כרטיס ביקור נאה מהרמה הגבוהה של החקירות הארכאולוגיות בארץ.

ואל בין הכנסת, חויה של ממש. אחרי טיול דרך אולמי הישיבות, נוכחנו לדעת, כי כח היצירה של האומן שגל